

Liliu: ko ha kamata'anga lelei ki he akó

Ngaahi fakahinohino ke tokoni ki he ngaahi fāmīlī ke fakakakato 'a e Fakamatala ki he Liliu 'i he Tu'unga Fakaakó mo e Fakalakalaká

Ko e hā 'oku mahu'inga ai 'a e kamata'anga lelei ki he akó?

Ko e kamata lelei ki he akó, 'e tokoni ke toe lelei ange 'a 'ene akó, mo toe ongo'i fiefia lahi 'i he taimi 'e hiki ai mei he ako tokamu'á, ki ha ako, pea pehee foki ki he 'ene ako 'i he kaha'ú. Ko e liliú, 'oku lelei, 'e toe tokoni ange ki he hokohoko atu 'a e akó, mo e tupulaki 'a ho'o leká, 'aki ho'o langa'i hake ia 'aki 'a 'ene ngaahi a'usiá kimu'á pea mo e lolotongá, ke tokoni ki he 'enau ongo'i malú, falalá mo e fehokotakí. Ko e kamata lelei 'a e akó, 'oku toe tokoni ia ke nau toe loto vilitaki ange mo ta'eue'ia.

Ko e hā 'a e Fakamatala ki he Liliu 'i he Tu'unga Fakaako mo e Fakalakalaka?

'Oku ngāue fakataha 'a e ngaahi tokoni ki he Fānau iikí, ngaahi 'apiakó, Tokangaekina e Ngaahi Houa Ako ki Tu'á (OSHC) pea mo e ngaahi fāmīlī ke poupou'i 'a e akó mo e tu'unga lelei 'a e fanaú. 'Oku nau ngāue'aki 'a e Tu'unga Fakaakó mo e Fakalakalaká (TLDS), ki hono vahevahe 'a e ngaahi fakamatalá. Na'e hiki tohi eni 'e he kautaha ngaahi tokoni ki he fanau iikí 'i he taimi na'a nau hū ai ki he 'apiakó.

Ko e ngaahi fakamatala kotoa 'i he vaha'a 'o e ngaahi tokoni ki he fanau iikí pea mo e ngaahi 'apiakó 'o fekau'aki mo e akó, fakalakalaká mo e tu'unga mo'ui lelei 'a ho'o leká, 'oku tuku atu ia 'i he TLDS. 'Oku tuku mai 'e he TLDS ha vakai vave ki he ngaahi me'a 'oku manako ki ai 'a ho'o fānau, ngaahi ngāue 'oku nau pōto'i aí, mo e ngaahi me'a 'oku nau malavá, pea 'ilo'i 'a e ngaahi founa takitaha mo e ngaahi founa fakafaiakó, ke tokoni mo poupou'i 'aki ho'o fānau.

'E lava foki ke tokoni atu kiate koe 'a e TLDS ké ke mahino'i mo poupou'i 'a e ako 'a ho'o fanaú, 'i he kamata ke hū 'o akó. 'Oku tokoni 'a e ngaahi fakamatala 'i he TLDS ki hono fakava'e 'a e kau faiakó ke nau 'ilo ho'o leká pea palani fakatatau ki ai 'a e polokalama ke faiako 'akí. Kapau 'e kau 'a ho'o leká 'i he OSHC, 'e tokoni 'a e TLDS ki hono palani 'a 'enau taimi aí.

'Oku ma'u 'e he TLDS 'a e ngaahi fakamatala fakafo'ituitui 'o kau ai 'a e hingoa 'a ho'o leká, 'aho fa'ele'í, pea mo e la'i taá, pea pehee foki ki ho'o hingoá mo e ngaahi founa fetu'utakí. 'E lava ke kau ai 'a e hingoa mo e founa fetu'utaki 'o ha tokotaha taukei na'e tokoni kimu'a ki ho'o leká.

Ko e tokoni kotoa ki he TLDS 'a ho'o leká, ko e taha ia 'o e ngaahi me'a fakaako te ke kau fakataha ai mo ho'o leká, kimu'a pea kamata e akó.

'Oku anga fēfē ha'aku hū ki he TLDS 'a 'eku leká?

'E 'oatu 'e he Ngaahi Tokoni ki he fānau iikí 'a e fehokotaki'anga tu'asila ki he Online TLDS. Ko e Online TLDS ko e founa lelei taha ia ki hono fakakakato 'o ha TLDS.

Kapau 'e 'ikai te ke lava 'o ngaue'aki, 'e malava pe ké ke kole ki ha tatau 'i ha tohi.

Ko e konga fē 'o e TLDS te u fakafonú?

Konga 1 mo e *1.1* 'e fakafonu ia 'e he faiako ako tokamu'a 'a ho'o tamá.

Konga 1.2 'e lava ke fakafonu ia 'e he faiako ako tokamu'a ho'o tamá, kapau kuo 'i ai ha tōmui 'i he 'ene tutupú pe 'i ai hano faingata'a'ia fakasino. 'E tānaki ki heni 'a e kau taukei kotoa 'oku toe tokoni ki ho'o leká.

Konga 2: Ko e Leka 'e fakakakato ia 'e ha taha lahi 'oku ne 'ilo lelei 'a e leká. Malava pe ko koe, pe ko 'enau faiako Ako Tokamu'á.

Konga 3: Ko e Fāmili ke fakafonu ia 'e koe. 'Oku mahu'inga 'a ho'o fakamatala 'oku ke fakahú. Ko e konga ko ení 'oku 'i ai 'a e ngaahi fehu'i ké ke vahevahe mai ai 'a e ngaahi me'a 'oku manako ki ai 'a ho'o leká, pea pehee foki ki ho'o ngaahi fakakaukau mo e faka'amu 'o fekau'aki mo ho'o leká 'i he akó. Ko hono tali 'a e ngaahi fehu'i ni 'e tokoni ia ki he kau faiakó mo e kau ngaue OSHC ('okapau 'oku kau ki ai) ki hono tokangaekina mo mahino'i ange 'a ho'o leká, pea 'e poupoua ia ki he 'enau akó mo 'enau tupulakí.

Ko e hā leva e me'a 'e hoko hili 'a hono fakakakato 'a e TLDS?

Hili 'a hono fakakakato 'a e TLDS, 'e 'oatu leva 'e he faiako ako tokamu'a 'a ho'o leká ho'o tatau.

'E toe 'oatu foki 'e he faiako ako tokamu'a ho'o leká ha tatau TLDS ki he 'apiako 'a ho'o leká pea mo e tokoni OSHC ('okapau 'oku kau ki ai).

Kapau 'oku te'eki ké ke fakapapau'i 'a e 'apiako 'e ako ai 'a ho'o leká, 'e toe 'oatu tu'o ua 'e he faiako ako tokamu'a 'a ho'o leká ha'o tatau 'o e TLDS. Te ke lava 'o 'oange 'a e tatau ko ení, ki he 'apiakó 'i he taimi te ke lēsisita ai ho'o leká.

Kapau 'e 'ikai te ke fakakakato 'a e *Konga 3: Ko e Famili*, 'e kei vahevahe pe 'e he faiako ako tokamu'a ho'o leká, 'a e ngaahi konga kuo 'osi fakakakato mo e 'apiakó, pea mo e tokoni OSHC ('okapau 'oku kau ki ai) pea te ne 'oatu mo ha'o tatau 'o e me'a na'a ne vahevahé.

Kuo 'osi hā mai mei he fakatotolo mo e fakamatala 'a e ngaahi 'apiakó, 'a e poupou'i 'e he vahevahe ange 'o e ngaahi fakamatala ni, ke ne fakatupulaki 'a e lelei 'o e liliu ki he akó. Kapau 'oku 'ikai te ke loto ke vahevahe 'a e TLDS mo e 'apiako 'a ho'o leká, kātaki 'o fakatalanoa mo e faiako ako tokamu'a 'a ho'o leká.

'Oku tokoni 'a e ngaahi fakamatala totonu mo malu ko ení ki he Va'a Ako 'a Vikatoliá pea mo e kau taukei kotoa, ke 'i ai 'enau 'ilo mo ma'u 'a e ngaahi fakamatala te ne fakapapau'i 'a e tu'unga lelei mo malu 'a ho'o leká.

Ke ma'u ha fakamatala lahi ange, 'a'ahi ki he <https://www.vic.gov.au/information-sharing-schemes-and-the-maram-framework>

Ki ha toe fakamatala lahi ange

Ke toe 'ilo lahi ange, hu ki he www.vic.gov.au/transition-school-resources-families

'Oku toe ma'u 'a e ngaahi fakamatala ko 'ení 'i he ngaahi lea kehekehe 'i he tu'asila 'initaneti tatau pe: www.vic.gov.au/transition-school-resources-families